

Sankt Hans tale 2013

Tak for at jeg må komme og tale for jer, og os omkring bålet i aften. Jeg blev ret beæret da Ulrik kontaktede mig tilbage i kolde januar. Jeg tror det gav lidt ekstra varme i mit hjerte, at I, et sted hvor jeg er født og opvokset inviterer mig som taler. Jeg har glædet mig. Jeg ønsker at vi får en meget dejlig Sankt Hans sommer-aften sammen. Det er vores tradition - idag. At mødes med mennesker vi har kært, naboer, venner og nye venner, og fejre en aften af bål og lys med glæde og ro. Vi har stadig fast i nogle traditioner! Men hvad betyder den egentlig for os - denne aften?

Jeg kalder det; Troen, Heksen og Lysfesten.

At afholde Sankt Hans stammer helt tilbage fra bondesamfundet. Vi mennesker har helt instinktivt en tilknytning til naturens kræfter og elementer. Ild og lys er nogle af vores vigtigste livskilder - sammen med jord, ilt og vand. Dengang i bondesamfundet levede vi i en tid hvor stat og religion var vores identitet. Vi var et overgivende samfund og individ der helt hierarkisk troede på, at der var nogle som var født tættere på gud, og som derfor vidste mere end os. Vi lyttede til noget udefra - og bad til det ovenfra. Derfor brugte vi bålet som ofring til guderne. Havde vinteren været hård eller foråret for vådt, da ofrede man det største og mest værdifulde man kunne - et menneske - til guderne.

I 1700-tallet faldte troen til stat og religion. Samfundet gik i oprør i det som vi kalder oplysningstiden. Filosofterne begyndte at komme frem - samt at rejse ud i verden, og opdage mere omkring denne jord vi er på, og om os mennesker. Bønderne løsrev sig - og vi blev et samfund hvor man stadig handlede med naturalier - og hvor vi kom mere og mere til at klare os selv. Vi begyndte at skabe vores egen identitet. Som menneske. Som familie. Som forretning. Som samfund. Vi blev mere og mere selvstændige, som vi blev oplyste.

Gundersted Borgerforening

Skt. Hans 2013 Båltalen - Lotte Hornbjerg

I identitetens søgelys opstod der flere historier og myter omkring menneskers levevis. Kong Vinter var en truende herre for bondesamfundet - og det siges at afbrændingen af heksen opstod i 1800-tallet - og kom fra tyskland af - som mente at heksen havde en rolle i vejrets opførsel. Dertil kommer også troen på, at heksene er særlige aktive omkring denne tid. At de finder deres urter til alle deres trolddomsdrikke - og at vi ved at lave bål skræmmer dem væk fra det sogn vi lever i - her holder de ikke rast når bålet lyser. Nu er jeg personligt i overbevisning om, at hekse er dygtige og spændende mennesker som vi kan lære meget af - og at i den tid hvor vi stadig afbrændte dem - skyldtes uvidenhed, overtro og frygt der kom udefra.

Så i dag er Sankt Hans ligeså meget og for mange en lysfest. Vi fejrer lyset omkring os. Det lys der i foråret giver os ny energi og lader planterne gro igen. Vi fejrer, at vi stadig har lyset de næste par måneder - og vi mødes i taknemmelighed omkring bålet. Bålet som har så stor en naturlig effekt på os, at vi uden at vide det kommer tættere på hinanden - i et fællesskab. Men vi havde ikke stået her, midt i en smuk tradition af at fejre lyset uden forhistoriens tro, og uden heksen. Der er altid en vej - og der er altid en forhistorie for at stå der hvor vi står.

Historie og Tid

Når jeg idag vælger, at sætte fokus på vores historie og tid, så er det fordi, at vi alligevel som mennesker elsker at høre historier. Det er vigtigt for os, at vide hvor vi kommer fra - og historier binder os sammen - ligesom bålet og lys. Men det er også fordi, at vi idag lever i en verden, så fremsynet og i så driftig i udvikling, at jeg tror, at vi glemmer vores historier. Vi er så fokuseret på alt der der skal gøres, og alt det der er på vej, at vi glemmer det som har været - og det der er lige nu. Vores tid. Vores identitet. Vores udfordringer. Hvorfor gør vi som vi gør - og hvorfor samles vi stadig omkring bålet? Hvorfor er I og vi i Gundersted så gode til at holde sammen. Hvorfor har i bygget dette nye hus til fællesskabet?

Gundersted Borgerforening

Skt. Hans 2013 Båltalen - Lotte Hornbjerg

Jeg kalder det; Tid til kærlighed og fællesskab.

Jeg har den seneste tid, efter jeg er flyttet tilbage til Vesthimmerland beskæftiget mig utrolig meget med mennesker, med virksomheder, med politik og med tid. I min endelige eksamen på min nuværende uddannelse har jeg skrevet om, hvad det er vi mennesker efterspørger - og hvorfor vi har brug for netop det. I den opgave har jeg også trukket tråde tilbage til oplysningstiden, fordi det er en vigtig tid at kigge på tid. Vi løsrev os. Vi blev skabere af eget liv. Såvel er vi også det idag. Men vores travlhed og vores verdens økonomisk krise og ubalance præger os. Vi har fået skabt et samfund fyldt af frygt og fyldt af ensomhed. Vi har undviget os en tro så meget, at vi ikke kender vores fælles tro, og vores fælles værdier - hver mand sin tro og hver mand sit liv. Vores tillid til hinanden og vores tillid til systemerne er igennem mine briller på sit minimum - og vi står i endnu en løsrivelses proces. Hvad skal vi tro på?

Hvis jeg skal være nutidens filosof - som både har været ude og rejse i verdenen, oplevet samfundets mørke såvel som lyse sider - og drives af min nysgerrighed for at prøve at forstå vores tid, samt er opvokset i dette lille trygge og meget smukke samfund som jeg synes vi har herude i vesthimmerland. Da tror jeg på - og jeg er den filosof, at den tid som økonomer og højere instanser kalder for oplevelses økonomi - den kalder jeg for kærlighedens fællesskab. Vi har glemt at tro på kærligheden. Vi har glemt at tro på fællesskabets kraft. Og det er netop den tro vi efterspørger - det er netop DEN, altså kærligheden og DET, at stå i et fællesskab - som er den højeste og mest værdifulde valuta og kurs der findes på vores marked den dag idag.

Vores fest

Så når jeg stiller mig op her idag, for at holde en tale omkring bålet med en hensigt om, at give os allesammen noget vi kan bruge til noget. For at give os alle en aften vi ikke vil glemme. For den kommer ikke igen. Så er det for at åbne mit hjerte. I mange år var jeg dybt oprørsk omkring, at være en der kom helt herude fra landet af. Jeg svor i mine teenager følelsers vold, at jeg aldrig skulle tilbage hertil. Den følelse har jeg accepteret - og spørgsmålet er nu nærmere. Hvor i al verden skal jeg flytte hen, og finde noget så fantastisk et sted at bo, som lige her? Jeg føler mig som aldrig før, hjemme.

Gundersted Borgerforening

Skt. Hans 2013 Båltalen - Lotte Hornbjerg

Men jeg har et behov i underskud, ligesom alle jer andre. Jeg har brug for kærlighed. Jeg har brug for at vi møder hinanden med et smil. Jeg har brug for, at vi åbner vores hjerter og fortæller om hvordan det virkelig går. Jeg har brug for, at i har brug for mig, ligesom jeg har brug for jer.

Sådan er det med fællesskaber. Nok er vi et land med et label så fint som værende verdens lykkeligste. Men så står det skidt til derude. Vi har tæt på en mill. danskere på lykkepiller, vi har en kultur med et frygteligt overforbrug af alkohol og andre påvirkende midler - og vi har en natur uden lige, som vi smider skrald og diverse andet affald ud i. Vi bygger og skaber vejnet der ødelægger natur og de få naturlige stammers liv, vi har tilbage. Vi skaber regler og regler ovenpå regler, der ødelægger det naturlige landbrug.

Det naturlige liv. Vi gør, alt for meget, uden at tænke over, at der kommer et medmenneske og skal bo her efter os. Vi mangler kærlighed, tryghed og ro i os selv. Vi mangler BALNCE. Det kan intet middel give os. Det MÅ og SKAL vi give hinanden. Og det tror jeg på at vi kan, sammen.

Jeg føler mig heldig at være opvokset herude i et lille samfund, midt i naturens smukkeste rum. For selvom denne plet bliver kaldt for udkantsdanmark - så er vi et meget smukt stykke udkant, som måske bare ikke kræver så meget. Vi har det godt! Jeg tror på, at vi kan være forgangsmennesker for netop det vores samfund efterspørger. Kærlighed og fællesskab.

Ønsket om

Så når vi i aften tænder bålet, og holder en hyggelig fest med hinanden. Så er det mit ønske til jer, at vi åbner vores hjerter en flig mere end vi plejer. At vi piller et lille lag af dag for dag. For vores egen skyld og for verdens skyld. At det ønske vi kaster ind i ilden er et ønske og et løfte om, at tage ansvar for os selv og for hinanden, ved at hjælpe, ved at give et smil, ved at åbne op, og ved at elske at vi er her - og ved at elske den natur vi kommer fra. Så er vi et land i udvikling. Så tror jeg på, at vores fællesskab bliver endnu stærkere end det allerede er - ja, jeg tror endda at det bliver sjovere at leve. Og hvis der er noget jeg ikke har glemt, og som holder mig fast i livet - så er det altså tro, håb og kærlighed.

Jeg er stolt af, at være herfra.

Tak fordi, at i er en del af den stolthed. Lad os sende heksen kærligt afsted - i en ny tid.

Lotte Hornbjerg